

ÒLL DORFVAIERT DER SAI' HAILE, DE VRAIBILLEGA GAMOA'SCHÖFTN ORGANISIARN S SAI'NEGES KIRCHTA ONT BÖRTET ÒLLA VER ZA PLAIM ÒLLA ZÒMM

Zait za vaiern

A luglio e agosto si festeggiano i Patroni dei vari comuni. Ad iniziare il periodo delle feste campestri è Frassilongo, il primo weekend di luglio. Roveda festeggerà gli ultimi giorni del mese in corso, poi, Palù e verso la metà di agosto, Fierozzo. Le associazioni volontarie, invitano tutti a ritrovarsi assieme, fare due chiacchiere e ascoltare un po' di buona musica.

Sist lai dena u'gaheft de zait van kirtechen van derven aa. Durch en summer aus, òll dorf van Tol hòt der sai'negen Haile za vaiern. Men vongt u schoa' en de leistn ta van prochet pet s vaier van hailige Pero, der kimmpt gadenkt en Vlarotz ont en Garait bou kennt men u' a groases vaier as prinnt ver a gònza boch dòra. Speiter, lonksom vort, vaiert men de rèchtn hailigen. Der earste dorf ist Garait bail as heift u' s bermeste mu'net, oder asou tant miasn sai'n, as de earstn vrait, sònsta ont sunta van heibeger. De garaiter, va benn as de hom augamòcht der plòtz van pompiarn, mòchen se sèmm s fest, s ist schea' groas ont men vinnt òlbe bou za lònge der auto. Haier, hòt men gameicht sechen spiln pet de bala Balschn keing Taitschn, a ker scheila òlbe

de doi partida avai, finz zan leistn, bisst men nèt pet ber za hòltn liaber.

Dòra hòt s Oachlait as de leistn van glaiche mu'net anau asn plòtz bou de Gamoa' hòt s en pa-roatet. Der dorf vinnt se an schea'n stuck anau, ober pet de nain òrbetn no en be kòntt men dèster anau gea'. Avai de lait van Tol sai'n gabet en de engen beng voll va kearn, ober de vremen tea' a ker hòt ont verchtn se van roa'. A naiekait va haier, ist a lettratnaustell bou kòntt men sechen s lem van schaverer ont tschbinnen abia ont bou gea'n se durch en jor aus.

Dòra, an kirchta no en ònder, as de earstn van agst en Palai ont der vrait, sònsta, sunta derno en Vlarotz. En Palai aa hom se an stilletn plòtz bou za vaiern, lai en Vlarotz mengelt er ont sèmm, òll jor, mòcht men au s zaig asn plòtz, vour s gamoa'haus ont bail rift men de drai tang, trogt men bider vort òlls. Haier, s kirchta bart vòlln um de vimfzena van mu'net, der to bou de Alpine riaven òlla kane Balkofhiitt za èssn va vormes. Vil ont schea'na trèffen, bòrt ber as billt s en toalnemen, s ist lai za nemmen der auto ont gea' za tòzn, èssn a preatl ont plèppern pet de òndern aa.

Chiara Pompermaier

CIMBRO

Di arbatn
zo vorpezzra
in Obarfote
soin romai verte

di Andrea Zotti

Viene inaugurato giovedì 21 luglio il nuovo forte Lusérn – l'Obarforte, come lo chiamano i Cimbri.

L'imponente fortezza, costruita ancora nel 1908, è stata oggetto di un importante intervento di recupero durato quasi 5 anni e volto a preservare l'integrità della struttura bellica dall'usura del tempo e degli agenti atmosferici. Gran parte dei lavori si sono concentrati sulla copertura del Forte, realizzata in modo tale da riportare l'edificio alla sua volumetria originale. Da oggi quindi tutto il caposaldo militare di Forte Campo sarà visitabile in piena sicurezza da turisti e appassionati.

Haüt in tages bartma vairn vor da earst bòtta disan summar – an àndra inauguratziong bartse haltn auz pa agosto o – ùnsar Obarforte boda, dopo sinamai viar djar arbatn, tüat bidar offe, gantz gesi-chart un vornaügart. Di Provintz vo Tria, no vor a par djar, hatt finantziart an groazan prodjet auz zo richa in Obarforte vo Lusérn, zoa azzar khèm vorpezzart vor 'z djar 2014 benn bartma gidenkhan di hundart djar vo benn 'z izta ägiheft 'z earst Bèltkriage. Di arbatn soïnse però gezoget lengar bazma hatt pensàrt ma est soisa verte. Pitt disan naüing prodjeto, gischafft von Kamou vo Lusérn in arkitet Alberto Tomaselli vo Strigno no in djar 2009, izta khent ginump in di hent da gantz toal vo kasematte zo saübrase auz von lammarn bo da da no soïn inbéne un zo machada drau a

Forte Lusérn, visitabile in piena sicurezza da turisti e appassionati

guatz tach zoa aztada nèt reng un snaibet drinn. Ditz groazez tach hatt asó geheft vo vill di maurn bo da da soïn gest umbromm ma hatt gibòllt tüan zoa azta dar Forte khear zo hàba da lestessege strutura bo dar hatt gihatt balda 'z izta ägiheft 'z kriage: defatti finn est izat gemenglt halbe dar tertzo piàno un daz gantz sber tach bo da iz gest gimacht pit zboa odar drai metre zement. Hèrta affon Obarforte izta khent gemacht an naüing impiànto von liacht,

zoa azma mage ingian àna zo tüadanen bea. 'Z liacht bart khemmen ginüzt ànka her zo richa manifestatziongen un auzlegom. Dar arkitet Tomaselli hatt gihaltet da kunt zo tüana offe di galeria bo da di soldan hãm ginüzt zo khemma fin abe affon Untarforte un vo sèm fin nidar kan Vietz o. An lestn allz iz gant girecht un di arbatn, ägeheft no 'z djar 2012, soïn khent zo khosta quase an mildjü vo euro (954.385,00), di meararstn gidekht vo dar Provintz vo Tria (752.385,00 eu-

ro) un pittar hilfe vo dar Redjong Trentino Alto Adige-Südtirol (48.000,00 euro). 'Z iz gest zait azta Lusérn o habe soi tòkko stòrdja, furse dar bichtegaste tòkko stòrdja von lant, apóst un auzgerichtet zo magase zong alln in laüt, Lusérnar un nèt, boda zuarkhemmen alle di djar. Vor üs iz sichar eppaz z' soina stoltz, umbrómme dar Obarforte iz "biar", au sèmm 'z soina ùnsarne nòne, soïne fading, ùnsarne baibar, ùnsar lant.

SCARICA LA NUOVA

Cinque Pari App

Il Vangelo e la riflessione sempre con te

IN ITALIANO, TEDESCO E PROSSIMAMENTE IN ALTRE LINGUE

DISPONIBILE SU

Disponibile su

Windows Store